

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства фінансів України
від 31 січня 2018 року № 69

**Програма
управління державним боргом на 2018 рік**

Загальні положення

Цю Програму підготовлено відповідно до Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2012 року № 815.

Звіт про виконання програми управління державним боргом за звітний бюджетний період буде сформовано не пізніше ніж через три місяці після закінчення бюджетного періоду.

**Показники Закону України "Про Державний бюджет України на 2018 рік"
в частині державного боргу і державних запозичень**

Витрати державного бюджету на 2018 рік з погашення та обслуговування державного боргу заплановано відповідно до:

графіків платежів за вже існуючим державним боргом на момент складання проекту державного бюджету на 2018 рік;

планових обсягів запозичень на 2018 рік на фінансування державного бюджету;

прогнозних відсоткових ставок та курсів валют;

прогнозу обсягів витрат на управління державним боргом.

Крім того, методика розрахунків платежів за позиками залежить як від інструмента запозичення (облігація державної позики, кредитна угода), так і від кредиторів: Європейський банк реконструкції та розвитку (далі – ЄБРР), Міжнародний банк реконструкції та розвитку (далі – МБРР), Міжнародний валютний фонд (далі – МВФ) та інші.

Загальні виплати за державним боргом, що мають бути здійснені у 2018 році за рахунок коштів державного бюджету, оцінюються на рівні 305 925,8 млн. грн., з яких 63,2% , або 193 364,4 млн. грн. – виплати за внутрішнім боргом та 36,8%, або 112 561,4 млн. грн., становлять виплати за зовнішнім боргом. Структуру загальних виплат за типами платежів та за валютами платежів наведено в додатку 1 до цієї Програми.

Частка видатків з обслуговування державного боргу у видатках загального фонду державного бюджету за 2018 рік орієнтовно становитиме 14,3%.

У 2018 році платежі з погашення державного боргу заплановано у обсязі 175 725,5 млн. грн., з яких 114 024,2 млн. грн., або 64,9%, платежі за внутрішнім боргом, а 61 701,3 млн. грн., або 35,1%, – платежі за зовнішнім боргом (з них: погашення зобов'язань перед МВФ – 43 795,5 млн. грн., перед МБРР – 8 337,4 млн. грн., перед ЄБРР – 3 817,8 млн. гривень).

Найбільші за обсягами платежі з погашення державного внутрішнього боргу у 2018 році передбачено за ОВДП 2016 року в сумі 79 597,2 млн. грн., ОВДП 2017 року в сумі 21 178,6 млн. грн. та ОВДП 2013 року у сумі 11 873,1 млн. гривень.

Обсяг платежів з обслуговування державного боргу на 2018 рік прогнозується в сумі 130 200,3 млн. грн., з яких 79 340,3 млн. грн., або 60,9% – платежі за внутрішнім боргом, 50 860,0 млн. грн., або 39,1% – платежі за зовнішнім боргом.

Найбільшу питому вагу в обслуговуванні державного внутрішнього боргу протягом 2018 року матимуть виплати за ОВДП 2017 року в сумі 42 596,2 млн. грн. (в тому числі 30 366,8 млн. грн. за ОВДП, випуск яких здійснено у 2017 році в рамках проведення правочину з державним боргом шляхом обміну ОВДП, що перебували у власності Національного банку), ОВДП 2016 року в сумі 16 513,0 млн. грн. та за ОВДП 2014 року в сумі 9 904,5 млн. гривень.

В обслуговуванні державного зовнішнього боргу у вказаному періоді найбільшу питому вагу матимуть виплати за реструктуризованими ОЗДП 2015 року в сумі 27 306,2 млн. грн., за ОЗДП 2017 року в сумі 6 660,5 млн. грн., за кредитами МВФ в сумі 5 203,8 млн. грн. та за кредитами МБРР в сумі 3 105,5 млн. гривень.

Боргові інструменти, за допомогою яких планується забезпечити фінансування Державного бюджету України у 2018 році

На 2018 рік заплановано фінансування Державного бюджету України за допомогою широкого спектру боргових інструментів на загальну суму 231 961,4 млн. гривень.

За прогнозними розрахунками найбільшу питому вагу матимуть довгострокові інструменти – 55,1%, середньострокові інструменти складатимуть 31,9%, короткострокові інструменти – 12,9%. Боргові інструменти з фіксованою ставкою орієнтовно становитимуть 92,3%, а з плаваючою – 7,7%.

Структуру запозичень за типами боргових зобов'язань та за типами відсоткових ставок наведено у додатку 2 до цієї Програми.

На внутрішньому ринку планується здійснення запозичень на суму близько 123 758,4 млн. грн., або 53,4% загальної суми запозичень. На зовнішніх ринках з урахуванням запозичень за спеціальним фондом Державного бюджету України – 108 203,0 млн. грн., або 46,6%.

Співвідношення внутрішніх та зовнішніх боргових інструментів у загальній структурі державних запозичень може змінюватись у зв'язку зі зміною умов таких запозичень та/або кон'юнктури фінансового ринку з дотриманням визначеного Законом України "Про Державний бюджет України на 2018 рік" обсягу фінансування державного бюджету за державними запозиченнями.

До спеціального фонду передбачається залучити кошти від міжнародних фінансових організацій на фінансування проектів розвитку економіки та бюджетної сфери у сумі 17 000,0 млн. гривень.

Стан та структура державного боргу України на 2018 рік

Відповідно до Закону України "Про Державний бюджет України на 2018 рік" граничний рівень державного боргу визначено в обсязі 1 999 347,2 млн. гривень.

Станом на 31 грудня 2018 року частка державного зовнішнього боргу орієнтовно становитиме 62,4% обсягу державного боргу, а державного внутрішнього боргу – 37,6%. Питома вага державного боргу в іноземній валюті

планується на рівні 66,7%, в національній валюті – 33,3%. При цьому питома вага довгострокових боргових інструментів становитиме 78,5%, середньострокових – 20,2%, короткострокових – 1,3%.

Середньозважений строк до погашення державного боргу за прогнозними розрахунками становитиме не менше як 7 років.

Ризики виконання Програми

Показники державних запозичень та, відповідно, державного боргу можуть зазнати змін під впливом кон'юнктури фінансових ринків в результаті перерахунків у зв'язку зі зміною обмінного курсу національної валюти, а також у випадку проведення капіталізації державних банків та ФГВФО.

Обсяг платежів з погашення державного внутрішнього боргу може бути збільшений у випадку дострокового погашення ОВДП в доларах США та у випадку збільшення обсягу випуску короткострокових ОВДП з погашенням у 2018 році. Такі зміни потребуватимуть відповідного збільшення обсягу запозичень.

Обсяг платежів з обслуговування державного боргу може бути вищим за прогнозований у випадку зміни тенденції у динаміці плаваючих ставок (LIBOR, EURIBOR та індексу інфляції).

Співпраця з рейтинговими агентствами

Заходи з попередження ризику зниження суверенного кредитного рейтингу включатимуть своєчасне і в повному обсязі виконання державою зобов'язань за державним боргом, а також розкриття інформації про стан і структуру державного боргу, обсягу майбутніх платежів за ним.

Необхідними умовами плідної співпраці з рейтинговими агентствами є прозорість управління державним боргом та економічного стану країни. Задля цього передбачено ведення постійного діалогу з провідними рейтинговими агентствами щодо соціально-економічного стану країни та питань державного боргу, підготовки звітів та відповідей на запити рейтингових агентств з метою надання необхідної інформації для визначення суверенного кредитного рейтингу України. Результати роботи з питань державного боргу регулярно розміщуватимуться на офіційному веб-сайті Міністерства фінансів.

Для виконання стратегічного індикатора Стратегії сталого розвитку «Україна-2020» щодо досягнення кредитного рейтингу України за зобов'язаннями в іноземній валюті за шкалою рейтингового агентства Standard and Poor's не нижче інвестиційної категорії «BBB» передбачено, крім зазначених заходів, постійний моніторинг виконання програми Міжнародного валютного фонду та реалізації реформ, необхідних для покращання стану економіки країни.

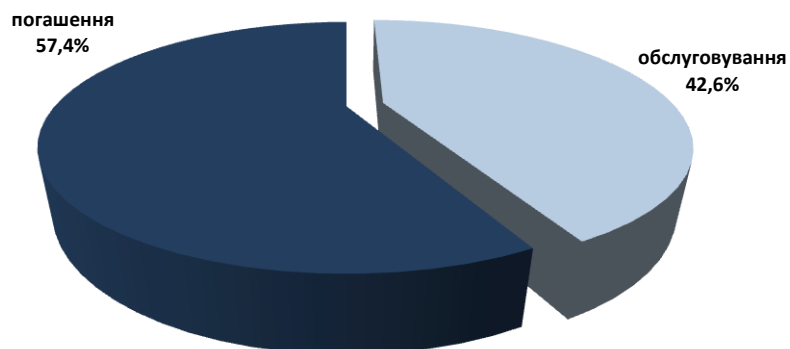
**Директор Департаменту
боргової політики**

П. О. Ярова

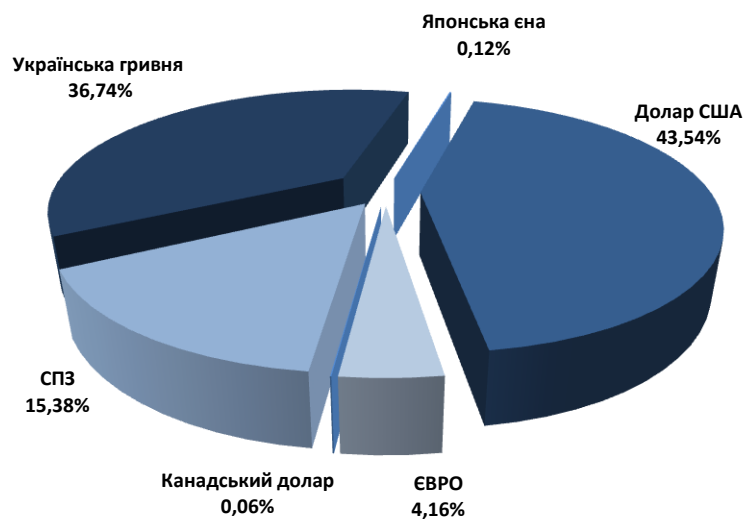
Додаток 1
до Програми управління
державним боргом на 2018 рік

Структура загальних виплат за державним боргом у 2018 році

За типами платежів:

За валютами платежів:

Додаток 2
до Програми управління
державним боргом на 2018 рік

Структура державних запозичень у 2018 році

(Загальний та спеціальний фонди Державного бюджету України, %)

За типами боргових зобов'язань:

За типами відсоткових ставок:

